

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/56/2021
Identifikačné číslo spisu:	8119202196
Dátum vydania rozhodnutia:	14.07.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8119202196.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek JUDr. Beaty Miničovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej v spore žalobcu: SPRAVBYTKOMFORT, a.s. Prešov, so sídlom Volgogradská 88, 080 01 Prešov, IČO: 31 718 523, zastúpeného advokátskou kanceláriou PETRÁN A PARTNERI ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA s. r. o., so sídlom Puškinova 16, 080 01 Prešov, IČO: 36 854 581, v mene ktorej koná JUDr. Jakub Štefanko, ako advokát a konateľ, proti žalovanému: Future Media Invest, spol. s r.o., so sídlom Komenského 4, 080 01 Prešov, IČO: 44 871 953, zastúpenému advokátskou kanceláriou PIHORŇA, LENÁRT, JAŠŠO, s.r.o., so sídlom Hrnčiarska 29, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 50 453 785, v mene ktorej koná JUDr. Ján Jaššo LL.M., ako advokát a konateľ, o zaplatenie 358,31 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov, pod sp. zn. 24Cb/15/2019, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. februára 2021, č. k. 6Cob/46/2020-128, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .
- II. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 14. januára 2020, č. k. 24Cb/15/2019-87, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 358,31 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 1. júla 2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 31. januára 2019 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 358,31 eur s príslušenstvom. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že žalovaný užíval byt na Wolkerovej ulici 4 v Prešove v období od 1. januára 2015 do 31. decembra 2016 a neuhradil poplatky spojené s užívaním bytu. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca označil zmluvu o výkone správy, vyúčtovanie nákladov, analýzu platieb, upomienku na zaplatenie dlhu.

3. Súd prvej inštancie ustálil nasledovný skutkový stav. Žalobca vykonáva správu bytového domu na ulici Wolkerova 4, v ktorom sa nachádza byt č. 8 na základe Zmluvy o výkone správy zo dňa 29. marca 2011 (ďalej len „zmluva o výkone správy“ alebo „zmluva“). Žalovaný nadobudol byt č. 8 (3. mezanín) na ulici Wolkerova 4 v Prešove do vlastníctva, na základe Zmluvy o nadstavbe, dátum prist'ahovania 1. januára 2014, dátum odst'ahovania 31. marca 2016. K bytu patrí aj podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu vo výške 64/1202. Žalovaný k Zmluve o výkone správy písomne nepristúpil, ale plnenia žalobcu súvisiace s užívaním bytu využíval. Žalobca vykonal vyúčtovanie nákladov spojených s užívaním bytu za obdobie od 1. januára 2016 do 31. marca 2016, ktoré bolo splatné k 30. júna 2017 za správny poplatok, príspevok do fondu opráv, platba za vodu, platba za osvetlenie a platba za spracovanie vodomero. K 30. júna 2017 bola splatná suma platieb za plnenia spojené s užívaním bytu, resp. nebytového priestoru vo výške 609,64 eur, sumu 250,33 eur žalobca vymáha v spore vedenom Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 22Cb/103/2016, zvyšná suma vo výške 358,31 eur je predmetom tohto konania.

4. Nakoľko je žalobca obchodnou spoločnosťou, ktorej predmetom činnosti je okrem iného aj správa bytového fondu a nebytových priestorov a žalovaný je obchodnou spoločnosťou, ktorej predmetom činnosti je aj uskutočňovanie stavieb a ich zmien, súd prvej inštancie tento vzťah posúdil ako obchodnoprávny.

5. Za základ sporu považoval súd prvej inštancie zlyhanie komunikácie medzi žalobcom a žalovaným. V predmetnej právnej veci bolo podľa názoru súdu prvej inštancie nesporné, že žalovaný bol vlastníkom bytu v bytovom dome v správe žalobcu, k Zmluve o výkone správy žalovaný nepristúpil a žalobca mu poskytoval plnenia spojené s užívaním bytu, za čo žalovaný neplatil. Medzi sporovými stranami bolo sporné, či je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 358,31 eur napriek tomu, že k Zmluve o výkone správy nepristúpil, ako aj platnosť zmluvy o výkone správy.

6. Zmluvu o výkone správy súd prvej inštancie posúdil ako platnú, nakoľko zmluvné strany sú v nej dostatočne označené a dodržaná je aj požiadavka písomnej formy, navyše žiadna zo zmluvných strán jej platnosť v spore nenamietala.

7. V priebehu konania pred súdom prvej inštancie žalovaný opieral svoju argumentáciu o výklad zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom do 31.08.2018, podľa ktorého nepristúpenie k zmluve o výkone správy nezakladá povinnosť žalovaného platiť žalobcovi za poskytnuté plnenia. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom do 31. augusta 2018, podľa ktorého ak vlastní bytu alebo nebytového priestoru v dome nadobudol byt alebo nebytový priestor v dome na základe zmluvy o vstavbe alebo nadstavbe domu, je povinný pristúpiť k zmluve o spoločenstve. Z uvedeného bolo súdu prvej inštancie zrejmé, že povinnosťou pristúpenia k Zmluve o výkone správy zákonodarca zaťažil vlastníka bytu (žalovaného), v dôsledku čoho bolo pristúpenie v podobe jednostranného úkonu výlučnou úlohou žalovaného, ktorý úkon pristúpenia k zmluve o výkone správy nevykonával. Rovnako aj v prípade nadobudnutia vlastníckeho práva k bytu na základe zmluvy o prevode vlastníctva bytu, táto zmluva mala byť písomná a mala obsahovať vyhlásenie nadobúdateľa bytu o pristúpení k zmluve o výkone správy, teda tiež jednostranný úkon adresovaný správcovi bytového domu.

8. Z vykonaného dokazovania, v spojitosti s nespornými skutočnosťami, mal súd prvej inštancie za preukázané, že žaloba žalobcu je dôvodná, keďže žalovaný nepristúpil k Zmluve o výkone správy, hoci mu túto povinnosť zákon ukladal. Nakoľko žalovaný bez právneho dôvodu prijímal plnenia žalobcu, na úkor žalobcu sa úmyselne obohatil. O tom, že sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, sa žalobca dozvedel z vyúčtovania platieb, ktoré boli splatné dňa 30. júna 2017, resp. z prehľadu položiek s priradením platieb zo dňa 16. novembra 2017. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie skonštatoval, že právo na zaplatenie sumy vo výške 358,31 eur si žalobca uplatnil v zákonnej dvojročnej lehote.

9. Keďže mal súd prvej inštancie žalobou uplatnený nárok voči žalovanému za preukázaný, žalobe

žalobcu vyhovel a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 358,31 eur. Nezaplatením sumy 358,31 eur žalobcovi riadne a včas sa žalovaný dostal do omeškania, čím žalobcovi vznikol nárok na úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 358,31 eur od 1. júla 2018, v súlade so zásadou nemožnosti priznať viac, než žalobca žiadal. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bola pre hlavné refinančné operácie od 16. marca 2016 vo výške 0 %.

10. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a keďže mal žalobca v spore plný úspech, priznal mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

11. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 16. februára 2021, č. k. 6Cob/46/2020-128, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil s tým, že žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

12. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania, či doplnenia dokazovania, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

13. V konaní bolo podľa názoru odvolacieho súdu nepochybne preukázané, že žalobca je obchodnou spoločnosťou, ktorej predmetom činnosti je okrem iného správa bytového fondu a nebytových priestorov a žalovaný je obchodnou spoločnosťou, ktorej predmetom činnosti je okrem iného uskutočňovanie stavieb a ich zmien. Odvolací súd vychádzal z toho, že dňa 29. marca 2011 bola medzi žalobcom ako správcom a vlastníkami bytov a nebytových priestorov v bytovom dome na ulici Wolkerovej 2 a 4, so súpisným č. 5029 v Prešove, uzavretá Zmluva o výkone správy podľa ustanovení zákona č. 180/1993 Z. z., v zmysle ktorej bol žalobca poverený sledovať úhrady za plnenia a úhrady preddavkov do fondu prevádzky, údržby a opráv od vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome a vymáhať vzniknuté nedoplatky [článok III písm. p)]. Zo Zmluvy o výkone správy vyplývalo, že vlastníci bytov a nebytových priestorov sú súčasne v tejto zmluve zaviazaní v prospech fondu prevádzky, údržby a opráv prispievať, na náklady spojené s prevádzkou, údržbou a opravami spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, príslušenstva a pozemku, podľa veľkosti spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu v súlade s bodom 3.2 písm. a) [článok II. bod 4.1.1. a)]. Zmluva o výkone správy bola podpísaná 9 vlastníkami bytov a nebytových priestorov v dome z celkového počtu 11 vlastníkov, ako to vyplýva z pripojenej prezenčnej listiny vlastníkov bytov (č. 1. 66 spisu). Žalovaný mal podľa Zmluvy o výkone správy platiť mesačné zálohové platby vo výške 20,33 eur, pričom za užívanie predmetného bytu v období od 1. januára 2015 do 31. decembra 2016 mu vznikol nedoplatok vo výške 358,31 eur.

14. Odvolací súd poukázal na znenie ust. § 8a ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom do 30. septembra 2014 (ďalej aj ako „zákon“), podľa ktorého „...Ak vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome nadobudol byt alebo nebytový priestor v dome na základe zmluvy o vstavbe alebo nadstavbe domu, je povinný pristúpiť k zmluve o výkone správy....“. Výklad tohto ustanovenia žalovaným spočíval v tom, že pokiaľ k Zmluve o výkone správy nepristúpil, nebol povinný žalobcovi platiť za poskytnuté plnenia. Skutočnosť, že žalovaný k Zmluve o výkone správy nepristúpil, aj keď mu táto povinnosť vyplývala priamo zo zákona, podľa názoru odvolacieho súdu nemôže byť na škodu žalobcu. Akýkoľvek iný výklad citovaného ustanovenia prezentovaný žalovaným posúdil odvolací súd ako nesprávny.

15. Z obsahu súdneho spisu bolo odvolaciemu súdu zrejmé, že Zmluva o výkone správy v čase jej vyhotovenia bola podpísaná nadpolovičnou väčšinou vlastníkov bytov. Žalovaný ako zhotoviteľ 6 nových bytov v nadstavbe bytového domu bol v povinný v zmysle zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov povinný pristúpiť k tejto forme správy, ktorú si zvolila nadpolovičná väčšina vlastníkov bytov. Žalobca predložil žalovanému zmluvu o výkone správy bytového domu, avšak žalovaný trval na dodatku k tejto zmluve a zmluvu o výkone správy odmietol podpísať.

16. V závere odvolací súd zhrnul, že žalobca sa voči žalovanému uplatnil nedoplatok z vyúčtovania za obdobie od 1. januára 2015 do 31. decembra 2016, teda za obdobie, kedy bol žalovaný evidentne vlastníkom bytu po kolaudácii bytu. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď žalobou uplatnený nárok vyhodnotil ako dôvodný, tzn. aj žaloba bola v celom rozsahu dôvodná, nakoľko žalovaný nepristúpil k zmluve o výkone správy, hoci mu zákon túto povinnosť ukladal. Nakoľko žalovaný bez právneho dôvodu prijímal plnenia žalobcu, na úkor žalobcu sa úmyselne obohatil.

17. Nezaplatením sumy vo výške 358,31 eur žalobcovi riadne a včas, odvolací súd skonštatoval omeškanie dlžníka, z ktorého dôvodu vznikol žalobcovi nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy vo výške 358,31 eur od 1. júla 2018.

18. Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1, 2 C. s. p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C. s. p., keď žalobca ako sporová strana mal v rámci odvolacieho konania plný úspech, čím mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému, ktorý v konaní úspech nemal.

19. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (ust. § 420 písm. f/ C. s. p.) a jedná sa o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.).

20. Žalovaný v priebehu konania vzniesol námietku premĺčania žalobou uplatneného nároku, s ktorou námietkou sa podľa jeho názoru tak súd prvej inštancie, ako ani odvolací súd nezaoberali a neodôvodnili, prečo na túto námietku nebolo prihliadnuté. Dovolateľ je toho názoru, že sa jedná o podstatnú argumentáciu, s ktorou sú súdy povinné náležite sa vysporiadať. Z uvedeného dôvodu považuje dovolateľ rozhodnutia konajúcich súdov za nedostatočne odôvodnené, resp. nezodpovedajúce obsahovým náležitostiam na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia zakotveným v C. s. p

21. V rámci dovolania žalovaný tvrdil, že v konaní nebola uvedená jediná skutočnosť, ktorá by zakladala pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného alebo aktívnu vecnú legitímáciu na strane žalobcu. Dovolateľ má za to, že v konaní nebola vo vzťahu k nemu daná pasívna vecná legitímácia, pretože od 31. decembra 2016 nebol vlastníkom nehnuteľnosti, s ktorou žalobcom uplatnený nárok súvisí. V rámci tejto argumentácie dovolateľ uviedol, že prevodom alebo prechodom vlastníckeho práva k bytu alebo nebytovému priestoru v dome dochádza k právnemu nástupníctvu, tzv. singulárnej sukcesii všetkých práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy o spoločenstve z doterajšieho vlastníka na nového vlastníka. V zmysle zásad právneho nástupníctva, právo spoločenstva vymáhať všetky pohľadávky spojené s vlastníctvom a užívaním bytu alebo nebytového priestoru tak musí podľa názoru dovolateľa spoločenstvo uplatniť len voči súčasnemu vlastníkovi zapísanému v katastri nehnuteľností, pretože toto právo je nerozlučne spojené s vlastníctvom bytu alebo nebytového priestoru v bytovom dome. Uvedené sa vzťahuje aj na žalobcom uplatnený nárok. Inými slovami, spoločenstvo môže v prípade vzniku nedoplatkov tieto vymáhať od nového vlastníka bytu alebo nebytového priestoru po prevode alebo prechode vlastníckeho práva. Vznik nedoplatkov považuje dovolateľ za akcesoricky naviazaný nie na osobu vlastníka, t. j. na personálny substrát, ale na vecný substrát, ktorým je existencia vecného práva k bytu alebo nebytového priestoru. Dôraz žalovaný kladol na to, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu tak nebola splnená základná podmienka pasívnej vecnej legitímácie.

22. Dovolateľ považoval za potrebné v tejto súvislosti poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22. októbra 2009, sp. zn. 6Obdo/31/2009, v zmysle ktorého: „Nesprávne určenie okruhu účastníkov konania v sporovom konaní nemôže súd odstrániť z úradnej moci a nemôže o tomto nedostatku žalobcu ani poučiť v zmysle § 5 O. s. p., pretože by išlo o poučenie o tzv. vecnej legitímácii, t. j. o tom, kto má byť podľa hmotného práva účastníkom konania. Poučenie žalobcu o tom,

koho by podľa hmotného práva mal žalovať totiž presahuje poučovaciu povinnosť súdu podľa § 5 O. s. p. a je v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania. Z tohto pohľadu je bezvýznamné, že podľa hmotného práva by právo malo byť uplatnené proti niekomu inému než proti označenému žalovanému. V tomto prípade ide totiž už o otázku tzv. vecnej legitímácie (aktívnej - ak sa týka žalobcu, pasívnej - ak sa týka žalovaného), ktorá je predmetom dokazovania a ktorej nedostatok je dôvodom pre zamietnutie žaloby.“

23. Vzhľadom na uvedené dovolateľ zastáva názor, že súdy konali v spore so stranou bez procesnej vecnej legitímácie, ktorá skutočnosť, mala mať za následok zamietnutie žaloby, a nie uloženie povinnosti žalovanému na plnenie. V uznesení Najvyšší súd Slovenskej republiky zo dňa 7. júna 2012, sp. zn. 2Obdo/21/2012, uviedol, že: „V prípade nedostatku vecnej legitímácie súd nie je oprávnený zasahovať do vymedzenia okruhu účastníkov konania, nemôže konanie pre nedostatok takejto podmienky zastaviť, avšak musí žalobu zamietnuť. Z dispozičnej zásady, ovládajúcej začatie sporového konania vyplýva, že pristúpenie účastníka konania môže navrhnúť iba žalobca (nie žalovaný).“

24. Dovolateľ ďalej poukázal na názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozsudku zo dňa 29. júna 2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009, na ktorý názor sa odvolal vo svojom náleze aj Ústavný súd SR zo dňa 20. februára 2020, sp. zn. II. ÚS 302/2019, podľa ktorého „preskúmavanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdennej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta.“

25. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolateľ trvá na tom, že sa s otázkou pasívnej vecnej legitímácie konajúce súdy nevysporiadali a nezaoberali, a to od momentu podania návrhu na vydanie platobného rozkazu, kedy bolo procesnou povinnosťou súdu skúmať otázku pasívnej procesnej legitímácie až po samotné rozhodnutie vo veci.

26. Nesprávny procesný postup súdu videl dovolateľ aj v zmene právneho titulu samotnej žaloby, čím došlo zo strany konajúceho súdu k nahradeniu aktivity žalobcu. Takýmto konaním došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti a rovnosti strán konania, ako aj zabráneniu možnosti uplatňovania prostriedkov procesnej obrany a útoku. Žalobca sa žalobou domáhal plnenia, na Základe zmluvy o výkone správy. Dovolateľ zdôraznil, že v priebehu celého konania nedošlo k návrhu na zmenu žaloby, ktorú môže vykonať len žalobca. Rovnako absentuje akékoľvek uznesenie o pripustení zmeny žaloby a zmene právneho titulu plnenia na bezdôvodné obohatenie. Bezdôvodné obohatenie a plnenie zo zmluvy považuje dovolateľ za skutkové podstaty dvoch inštitútov, ktoré vykazujú iné obsahové a formálne náležitosti. Z uvedeného dôvodu má dovolateľ za to, že zmena žaloby bola v danom prípade nevyhnutná pre samotné posudzovanie bezdôvodného obohatenia.

27. Na podporu svojej argumentácie dovolateľ upriamil pozornosť na judikatúru týkajúcu sa tejto problematiky, konkrétne rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1MOBdo V/19/2007, rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky pod sp. zn. 23Cdo/480/2008, sp. zn. 32Cdo/1868/2009, sp. zn. 33Odo/157/2004, sp. zn. 33Cdo/2144/2007, sp. zn. 21Cdo/2879/2007 a rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. III. ÚS 451/2015. Napriek tejto procesnej vade súdu prvej inštancie odvolací súd predmetné rozhodnutie nezrušil.

28. Svoj nesúhlas dovolateľ vyjadril s výkladom odvolacieho súdu, v zmysle ktorého žalovaný bol povinný pristúpiť k zmluve na základe jednostranného alebo dvojstranného právneho úkonu (čo samotný dovolateľ konštatuje ako správne), avšak znenie zákona bolo v danej dobe neurčité, o čom svedčí aj dôvodová správa k novele zákona č. 182/1993 Z. z. (zákon č. 283/2018 Z. z.), ktorá sa zaoberala predmetným ustanovením a jeho zmenou.

29. Nakoľko mal odvolací súd za preukázané, že žalobcom uplatnený nárok vychádza zo zmluvy, ku ktorej žalovaný nepristúpil, dovolateľ dospel k názoru, že v konaní tak nebol dokázaný základ sporu, t. j. existencia zmluvného vzťahu o výkone správy medzi účastníkmi konania, a preto nebolo možné z neho

uplatňovať žalované nároky. Dovolateľom tvrdená svojvôľa súdu prekvalifikovať právny titul (z nároku zo zmluvy na bezdôvodné obohatenie) predstavuje tak podľa jeho názoru procesný postup súdu, ktorým došlo k závažnému porušeniu práva na spravodlivý proces a porušeniu práva uplatňovať riadne prostriedky procesnej obrany a útoku žalovaným. V tejto súvislosti dovolateľ odkázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. mája 2011, sp. zn. 6Cdo/242/2010. Odôvodnenie rozsudku považuje dovolateľ za zmätočné a nelogické, nakoľko nie je zrejmé, či predmetný návrh bol žalobcovi priznaný z titulu - zmluvy o spoločenstve a vyplývajúcich nárokov alebo predmetný nárok žalobcovi súd priznal z titulu bezdôvodného obohatenia.

30. V závere dovolania žalovaný uviedol, že absencia posudzovania a náležitého odôvodnenia základných predpokladov, konkrétne vecnej legitímácie, premĺčania, ako aj zmeny žaloby bez procesného návrhu, dosahuje takú mieru zásahu do základného práva na spravodlivý súdny proces. Na základe dôvodov vyššie uvedených dovolateľ navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

31. K dovolaniu žalovaného sa vyjadril prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobca, ktorý k dovolaciemu dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. zdôraznil, že dovolanie je v zmysle ust. § 422 ods. 1 písm. a/ C. s. p. absolútne neprípustné. Dovolanie založené na dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f/ C. s. p. považuje žalobca po kvalitatívnej stránke (námiетка aktívnej a pasívnej vecnej legitímácie sporových strán) za absolútne nedôvodné, ktoré je potrebné odmietnuť. Žalobca zdôraznil, že dovolateľ v konaní pred súdom prvej inštancie ani v konaní pred odvolacím súdom nenamietal nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie. Žalobca zastáva názor, že v danom prípade nejde o nepreskúmateľné súdne rozhodnutie, ale o rozhodnutie, z ktorého skutkovými, ako aj právnymi závermi sa dovolateľ nestotožňuje. Nespokojnosť žalovaného s právnym posúdením je z obsahu dovolania zjavná. Dovolateľ túto svoju nespokojnosť neprípustne subsumoval pod námietku zmätočnosti v procesnom postupe oboch konajúcich súdov. Žalobca upozornil, že nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania z dôvodu existencie vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p. nezakladá.

32. K dovolacej námietke nedodržania zásady rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania žalobca uviedol, že odvolací súd napadnuté rozhodnutie odôvodnil presvedčivou argumentáciou, a to tak po právnej ako aj po skutkovej stránke. S tvrdeným porušením niektorej z uvedených zásad žalobca nesúhlasí a nepovažuje túto argumentáciu dovolateľa za dôvodnú.

33. K pasívnej vecnej legitímácii, ktorá tvorila podstatnú časť dovolania, žalobca zdôraznil, že túto námietku žalovaný v priebehu celého konania vedeného pred všeobecnými súdmi nepoužil, a preto poukázal na ust. § 442 C. s. p., podľa ktorého je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. To znamená, že dovolateľ nemôže v rámci dovolania uplatňovať nové námietky, ktoré neboli včas uplatnené pred prvoinštančným, ani odvolacím súdom. Týmto považuje žalobca aj námietku o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného ako neopodstatnenú.

34. V súvislosti s namietanou aktívnou vecnou legitímáciou žalobca poukázal na ust. § 8b zákona, v zmysle ktorého je žalobca ako správca oprávnený konať v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom, ak ide o správu domu a vyplýva z neho aj aktívna legitímácia správcu na vymáhanie nedoplatkov zo správ.

35. K dovolateľom tvrdenému prekvalifikovaniu právneho titulu uplatneného nároku žalobca upriamil pozornosť ešte na návrh na vydanie platobného rozkazu, v ktorom žalobca ilustroval možnú právnu povahu uplatňovaného nároku, ktorá samozrejme pre súd v zmysle zásady iura novit curia nie je vôbec záväzná. Nárok, ktorého sa žalobca domáha, má tendenciu po právnej stránke zodpovedať nároku na bezdôvodné obohatenie. Aj v súvislosti s touto námietkou žalobca upozornil, že žalovaný túto výhradu neuplatnil pred súdom prvej inštancie a ani pred odvolacím súdom, preto ju považuje za nedôvodnú.

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [(ust. § 35 zákona

č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný v súlade s ust. § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (ust. § 447 písm. c/ C. s. p.).

37. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

38. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou, ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia, ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Ako už Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval vo viacerých skorších rozhodnutiach (por. napr. sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012), dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti.

39. Podľa ust. § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017).

40. V zmysle ust. § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo, ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v ust. § 420 písm. a/ až f/ C. s. p.: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

41. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa ust. § 420 C. s. p., je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 C. s. p., dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo, alebo nedošlo.

42. Podľa ust. § 431 ods. 1 a 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa ust. § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

43. Zo samej podstaty dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku vyplýva, že právnu úpravu,

ktorá stanovuje podmienky, za ktorých možno na podklade dovolania výnimočne prelomiť záväznosť a nezmeniteľnosť rozhodnutia súdu predstavujúceho už res iudicata, nemožno interpretovať rozširujúco. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

44. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania v rozhodovanom spore dovolací súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, ako má dovolateľ svoje dovolanie odôvodniť.

45. Podľa ust. § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

46. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (ust. § 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj ust. § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ust. § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (ust. § 420 C. s. p. v spojení s ust. § 431 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

47. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z ust. § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

48. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

49. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

50. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a măriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R129/1999). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

51. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ nemôže byť ani časť rozhodnutia (jeho odôvodnenie), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol.

52. Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľ vytýkal konajúcim súdom, že sa nezaoberali ním vznesenou námietkou premlčania, ani otázkou pasívnej a aktívnej vecnej legitímácie sporových strán.

Pasívna vecná legitímácia podľa dovolateľa absentovala z dôvodu, že od 31. decembra 2016 nebol vlastníkom nehnuteľnosti, na ktorú sa vzťahuje žalobcom uplatnený nárok. Inými slovami, prevodom alebo prechodom vlastníckeho práva k bytu alebo nebytovému priestoru v dome dochádza k právnomu nástupníctvu, tzv. singulárnej sukcesii všetkých práv a povinností vyplývajúcich zo Zmluvy o spoločenstve z doterajšieho vlastníka na nového vlastníka, ktorý v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu (31. januára 2019) mal vystupovať na strane žalovaného ako vlastníka predmetnej nehnuteľnosti namiesto dovolateľa. Nedoplatky súvisiace s užívaním bytu alebo nebytového priestoru z dôvodu ich akcesorického charakteru viazuje na nehnuteľnosti (nie na osobu), tak podľa dovolateľa prešli na toho, kto sa stal novým vlastníkom nehnuteľnosti. Dovolateľ zastáva názor, že sa všeobecné súdy s otázkou pasívnej legitímácie nezaoberali, ktorá povinnosť im vyplýva zo zákona, ako aj z ustálenej judikatúry. Za nesprávny a svojvoľný procesný postup zo strany konajúcich súdov považoval dovolateľ to, že uplatnený nárok žalobca žiadal titulom nezaplattenia za služby vyplývajúce zo Zmluvy o výkone správy, ku ktorej žalovaný nepristúpil, ktorý nárok súdy prekvalifikovali ako bezdôvodné obohatenie, v dôsledku čoho došlo k zmene žaloby bez procesného návrhu žalobcu.

53. Dovolací súd považuje za potrebné predovšetkým upriamiť pozornosť na bod 23 odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, kde sa tento zaoberal žalovaným uplatnenou námietkou premlčania, konkrétne: „Z vykonaného dokazovania, v spojitosti s nespornými skutočnosťami, mal súd preukázať, že žaloba žalobcu je dôvodná, keďže žalovaný nepristúpil k zmluve o výkone správy, hoci mu zákon túto povinnosť ukladal. Nakoľko žalovaný bez právneho dôvodu prijímal plnenia žalobcu, na úkor žalobcu sa úmyselne obohatil. O tom, že sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, sa žalobca dozvedel z vyúčtovania platieb, ktoré boli splatné dňa 30.6.2017, resp. z prehľadu položiek s priradením platieb zo dňa 16.11.2017, ;právo na zaplatenie sumy 358,31 eur si žalobca uplatnil v zákonnej dvojročnej lehote. Nakoľko žalobca svoj nárok voči žalovanému dostatočne preukázal, súd jeho žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 358,31 eur.“

54. Preskúmaním odvolania žalovaného (č. l. 91 - 97 spisu) dovolací súd nezistil, že by opätovne namietal premlčanie uplatneného nároku, resp. nedostatočné odôvodnenie a vysporiadanie sa s touto hmotnoprávnou námietkou v rámci odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, že odvolací súd sa stotožnil s názorom vysloveným súdom prvej inštancie, keď uviedol, že: „Z vykonaného dokazovania v spojitosti s nespornými skutočnosťami mal odvolací súd preukázať, že žaloba žalobcu je v celom rozsahu dôvodná, keďže žalovaný nepristúpil k zmluve o výkone správy, hoci mu zákon túto povinnosť ukladal. Nakoľko žalovaný bez právneho dôvodu prijímal plnenia žalobcu, na úkor žalobcu sa úmyselne obohatil. Nezaplatením sumy vo výške 358,31 eur žalobcovi riadne a včas sa žalovaný dostal do omeškania.“

55. V súvislosti s tvrdeniami žalovaného ohľadom nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na jeho strane, s ktorou otázkou sa súdy nezaoberali, dovolací súd konštatuje, že uvedenú argumentáciu žalovaný použil prvýkrát až v samotnom dovolaní. Vzhľadom na judikatúru, na ktorú poukázal dovolateľ, považoval dovolací súd za potrebné upriamiť pozornosť na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 13. novembra 2018, sp. zn. III. ÚS 191/2018 (ďalej aj ako „Nález“), z ktorého vyplýva: „Skutočnosť, že všeobecný súd konal so stranou v konaní v postavení žalovaného a žalobe vyhovel, znamená, že dospel k záveru, že žalovaný je pasívne vecne legítimovaný, pričom nie je nevyhnuté, aby túto skutočnosť v rozhodnutí výslovne (expresis verbis) konštatoval.“

56. Aj keď v napadnutých rozhodnutiach všeobecných súdov nie je výslovne uvedené, na základe čoho dospeli k záveru, že je na strane žalovaného daná pasívna vecná legitímácia, z ich obsahu jasne vyplýva, že sa žalovaný bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu, keď mu nezaplatil poplatky spojené s užívaním bytu za obdobie, kedy bol žalovaný vlastníkom nehnuteľnosti a bol zo zákona povinný pristúpiť k zmluve o výkone správy (§ 8a ods. 7 zákona). Nepristúpenie k Zmluve o výkone správy nemalo podľa konajúcich súdov vplyv na vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, pretože mu táto povinnosť vyplývala priamo ex lege.

57. V rámci Nálezu Ústavný súd Slovenskej republiky ďalej upozornil, že: „Na to, aby sa niekto stal

účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/192/2004 citovaný v uznesení ústavného súdu III. ÚS 473/2017).“.

58. Okrem uvedeného Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom Náleze odkázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. júna 2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009, v ktorom bolo vyslovené, že: „Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdennej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevysloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal. Tým, že prvostupňový súd rozhodol v prospech žalobcu, ktorému právo na náhradu škody priznal, implicitne rozhodol aj o tom, že žalobca je aktívne vecne legitímovaný na podanie predmetnej žaloby voči žalovanému, u ktorého súd dospel k záveru, že je pasívne vecne legitímovaný.“.

59. Na základe uvedených skutočností a s prihliadnutím na Nález dovolací súd dospel k záveru, že nakoľko žalovaný v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, ani odvolacím súdom nenamieta nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, konajúce súdy neboli povinné sa s touto otázkou výslovne v odôvodneniach svojich rozhodnutí vysporiadať a zaoberať. Inými slovami, napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ani rozhodnutie súdu prvej inštancie nevykazujú podľa názoru dovolacieho súdu znaky nedostatočného odôvodnenia. Skutočnosť, že sa s uvedenou otázkou pasívnej vecnej legitímácie, poprípade aktívnej vecnej legitímácie, *expressis verbis* nevysporiadali, neznamená, že túto pred rozhodnutím vo veci samej neposudzovali.

60. Dovolateľ namietal nesprávny procesný postup súdov spočívajúci v prekvalifikovaní právneho titulu (z plnenia zo zmluvy o výkone správy na bezdôvodné obohatenie), čím došlo k zmene žaloby bez pričinenia žalobcu. V tejto súvislosti dovolateľ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. mája 2011, sp. zn. 6Cdo/242/2010 (ďalej aj ako „uznesenie Najvyššieho súdu SR“). Dovolací súd považuje za potrebné upozorniť na skutočnosť, že v rámci uznesenia Najvyššieho súdu SR došlo k odmietnutiu dovolania, pretože dovolací súd nezistil skutočností, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p.

61. Napriek tomu, že v predmetnom uznesení Najvyššieho súdu SR bola riešená obdobná situácia, kedy súd prvej inštancie žalobcovi ako správcovi bytového domu priznal voči žalovanej ako vlastníčke a výlučnej užívateľke časti bytového domu nárok na zaplatenie priznanej čiastky v zmysle pristúpenia (zmluvou o vstavbe bytu) k Zmluve o výkone správy č. 161/99, uzatvorenej dňa 12. mája 1999 podľa § 8 zákona č. 182/1993 Z. z. v znení zákona č. 151/1995 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, právoplatnosťou kolaudačného rozhodnutia zo dňa 4. marca 2002. Uvedená suma podľa súdu prvej inštancie predstavovala nezaplatený dlh za príspevok do fondu opráv a poplatkov, za výkon správy, náklady na čistenie komína a za zrážkovú vodu. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie

zrušil z dôvodu, že z výsledkov vykonaného dokazovania nevyplýva, že by žalovaná po právoplatnosti kola dačného rozhodnutia urobila vyhlásenie o pristúpení k zmluve o výkone správy. Odvolací súd preto dospel k záveru, že ak nie je v konaní preukázaný základ sporu (existencia zmluvného vzťahu o výkone správy medzi účastníkmi konania), nie je možné z neho uplatňovať žalované nároky. Do úvahy podľa názoru odvolacieho súdu prichádzalo len bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej. Keďže prvoinštančný súd pri rozhodovaní vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, v dôsledku čoho nedostatočne zistil skutkový stav veci, napadnuté rozhodnutie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie (§ 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p.).

62. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že v uznesení Najvyššieho súdu SR nebol vyslovený záväzný právny názor, ktorý by bol aplikovateľný na predmetný súdny spor v otázke prekvalifikovania právneho titulu uplatneného nároku súdom, čím malo podľa dovolateľa dôjsť k zmene žaloby bez pričinenia žalobcu v rozpore so zákonom. V tejto súvislosti dovolací súd upozorňuje, že v danom prípade nemožno hovoriť o zmene žaloby, ktorú mal uskutočniť súd bez procesného úkonu žalobcu. Inštitút zmeny žaloby Civilný sporový poriadok nepozná v takej podobe, ako tvrdí dovolateľ. Zmenou žaloby sa rozumie rozšírenie uplatneného práva, uplatnenie iného práva alebo podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe (§ 140 ods. 1 a 2 C. s. p.). Vzhľadom na uvedené dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že právna kvalifikácia žalobcom uplatneného nároku patrí do výlučnej právomoci súdu, ktorý postup nemožno za žiadnych okolností považovať za zmenu žaloby súdom. Právnu kvalifikáciu nároku uplatneného v žalobe súdom nie je možné posúdiť ako postup súdu, ktorým znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

63. Z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. júla 2008 pod sp. zn. I MOboV/19/2007, na ktorý žalovaný v tejto súvislosti poukázal v rámci svojho dovolania, vyplýva: „Porovnajúc znenie skutkového základu, uvedeného v žalobe, došlej súdu 27.12.1999 a skutkového základu uvedeného v podaní žalobcu zo 6.10.2003, jednoznačne možno konštatovať, že ide o úplne rozdielny skutkový dej, z ktorého sa uplatňovaný nárok odvodzuje. Pritom nie je dôležité, že tieto dva rozdielne skutkové základy sú obsiahnuté v jednej zmluve, vrátane jej troch dodatkov. Totiž za zmenu žaloby je treba považovať aj procesný úkon, ktorým žalobca, hoci požaduje rovnaké plnenie, tak následne činí na základe iných skutočností než tých, ktoré uviedol v žalobe. Preto bolo povinnosťou súdu sa s touto zmenou žaloby vypořiadat' v zmysle ust. § 95 ods. 2 OSP. Ak by bol súd túto zmenu pripustil, následne by musel zaujať aj názor vo vzťahu ku vznesenej námietke premlčania, prihliadajúc na takto uplatnený nárok. Odvolací súd z tohto pohľadu námietku premlčania neposudzoval a generálny prokurátor bližšie nekonkretizoval začiatok a koniec premlčacej lehoty, preto dovolací súd by svoj právny názor v tomto smere vyslovil predčasne.“.

64. Ani uvedený rozsudok Najvyššieho súdu SR však nie je možné aplikovať na predmetný spor, pretože sa jedná o zásadne odlišnú skutkovú situáciu, kedy žalobca v samostatnom podaní doručenom konajúcemu súdu prezentoval odlišné skutkové okolnosti, teda sa jednalo o rozdielny skutkový základ oproti tomu, ktorý bol obsiahnutý v žalobe. Najvyšší súd SR takéto podanie posúdil ako zmenu žaloby, čo ale nie je prejednávacia situácia, kedy žalobca počas celého konania požaduje uplatnený nárok na základe chýbajúcich úhrad za plnenia poskytnuté na základe zmluvy o výkone správy, ku ktorej bol žalovaný povinný pristúpiť zo zákona, čím došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného na úkor žalobcu.

65. Týmto dovolací súd uzatvára, že predmetná dovolacia argumentácia žalovaného, ohľadom zmeny právnej kvalifikácie nezaplatenia platieb za plnenia spojené s užívaním bytu, resp. nebytového priestoru, na bezdôvodné obohatenie, nie je dôvodná, a preto dovolací dôvod podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p. nie je daný a dovolanie je v tomto smere neprípustné.

66. K nesúhlasu dovolateľa s názorom odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého žalovaný bol povinný pristúpiť k zmluve, dovolací súd poukazuje na ust. § 8a ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. v znení účinnom do 31. októbra 2018 (tzn. účinné aj v období od 1. januára 2015 do 31. marca

2016), podľa ktorého: „S prevodom alebo prechodom vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru v dome prechádzajú na nového vlastníka bytu alebo nebytového priestoru v dome práva a povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o výkone správy. Ak vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome nadobudol byt alebo nebytový priestor v dome na základe zmluvy o vstavbe alebo nadstavbe domu, je povinný pristúpiť k zmluve o výkone správy. Prevodom alebo prechodom bytu alebo nebytového priestoru v dome na nového vlastníka odstupuje doterajší vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome od zmluvy o výkone správy; záväzky vyplývajúce z tejto zmluvy zanikajú až ich usporiadaním. Nového vlastníka bytu alebo nebytového priestoru v dome zaväzujú aj právne úkony týkajúce sa domu, spoločných častí domu a spoločných zariadení domu, príslušenstva a pozemku vykonané pred prevodom alebo prechodom vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru v dome.“

67. Podľa ust. § 8a ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. v znení účinnom od 1. novembra 2018 platí, že: „S prevodom alebo prechodom vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru v dome prechádzajú na nového vlastníka bytu alebo nebytového priestoru v dome práva a povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o výkone správy. Ak vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome nadobudol byt alebo nebytový priestor v dome na základe zmluvy o vstavbe alebo nadstavbe domu, pristupuje k zmluve o výkone správy. Prevodom alebo prechodom bytu alebo nebytového priestoru v dome na nového vlastníka odstupuje doterajší vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome od zmluvy o výkone správy; záväzky vyplývajúce z tejto zmluvy zanikajú až ich usporiadaním. Nového vlastníka bytu alebo nebytového priestoru v dome zaväzujú aj právne úkony týkajúce sa domu, spoločných častí domu a spoločných zariadení domu, príslušenstva a pozemku vykonané pred prevodom alebo prechodom vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru v dome.“

68. V zmysle vyššie uvedeného znenia ust. § 8a ods. 7 zákona odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie uviedol, že zmluva o výkone správy bola podpísaná 9 z celkového počtu 11 vlastníkov, teda nadpolovičnou väčšinou vlastníkov bytov. Žalovaný ako zhotoviteľ 6 nových bytov v nadstavbe bytového domu bol v povinný pristúpiť k tejto forme správy, ktorú si zvolila nadpolovičná väčšina vlastníkov bytov. Žalobca predložil žalovanému zmluvu o výkone správy bytového domu, avšak žalovaný trval na dodatku k tejto zmluve a Zmluvu o výkone správy odmietol podpísať. Keďže povinnosťou pristúpenia zákonodarca zaťažil vlastníka nehnutenosti, preto úkon pristúpenia ako jednostranný úkon bol výlučne úlohou žalovaného, ktorý úkon pristúpenia k Zmluve o výkone správy nevykonával, čo však podľa odvolacieho súdu nemôže byť na škodu žalobcu. Odlišný výklad prezentovaný žalovaným vyhodnotil odvolací súd ako nesprávny, s ktorým záverom sa dovolací súd stotožňuje.

69. Povinnosť súdu svoje rozhodnutie náležite odôvodniť je jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

70. Dovolací súd uvádza, že za porušenie práva na spravodlivý proces sa považuje v zmysle rozhodovacej činnosti ústavného súdu situácia, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodní a nevysporiada sa so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými sporovými stranami, a to spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti. V takom prípade všeobecný súd svojim postupom založí nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia, a spravidla tak aj jeho protiústavnosť. Ak nie sú totiž zrejmé dôvody toho - ktorého rozhodnutia, svedčí to o ľubovôli v súdnom rozhodovaní, pričom zásada právneho štátu ľubovôľu v rozhodovaní orgánov verejnej moci zakazuje; len vecne správne rozhodnutie a náležite, t. j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, napĺňa - ako neoddeliteľná súčasť „stanoveného postupu“ - ústavné kritériá vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy.

71. K namietanej arbitrárnosti rozhodnutia, dovolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. R II. ÚS 78/95 zo dňa 16. marca 2005, z ktorého vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba len na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré preskúmava v odvolacom konaní. Súčasťou

základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p. (od 1. júla 2016 § 220 ods. 2 C. s. p. - pozn. dovolacieho súdu).

72. Dovolací súd s prihliadnutím na vyššie uvedené konštatuje, že so žalovaným vznesenou námietkou premlčania sa zaoberal súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku. Nakoľko v rámci odvolania žalovaný závery súdu prvej inštancie ohľadom včasného uplatnenia nároku žalobcom nespochybnil, odvolací súd nebol povinný sa s týmto podrobnejšie zaoberať. Argumentácia týkajúca sa vecnej legitimácie na strane žalobcu a žalovaného bola žalovaným prednesená až v rámci dovolania, preto dovolací súd nevidel rozumný dôvod aj vzhľadom na ustálenú judikatúru, aby sa konajúce iniciatívne s touto otázkou (ktorá v konaní pred všeobecnými súdmi nebola spochybnená) výslovne zaoberali v rámci odôvodnenia svojich rozsudkov. K zmene žaloby, ku ktorej malo dôjsť podľa žalovaného nesprávnym procesným postupom konajúcich súdov spočívajúcim v prekvalifikovaní žalobcom uplatneného titulu uplatneného nároku na bezdôvodné obohatenie, dovolací súd konštatuje, že sa jedná o právne posúdenie v žalobe uplatneného nároku, a nie zmenu žaloby uskutočnenú bez pričinenia žalobcu. Všeobecné súdy sa náležite vysporiadali aj s tým, či bol žalovaný povinný pristúpiť k existujúcej zmluve o výkone správy.

73. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie spolu s rozhodnutím odvolacieho súdu, dospeľ k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj rozsudok odvolacieho súdu vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 C. s. p. spĺňajú, a preto ich možno považovať za preskúmateľné a ústavne akceptovateľné. Dovolací súd zdôrazňuje, že nerozhodnutie odvolacieho súdu spolu so súdom prvej inštancie podľa predstáv žalovaného nemá za následok porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p.

74. Vzhľadom na vyššie uvedené považuje dovolací súd námietku žalovaného ohľadom nesprávneho procesného postupu a nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ako nedôvodnú.

75. Dovolací súd preto opätovne zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

76. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. uplatneným žalovaným dovolací súd zdôrazňuje, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je limitovaná odsekom 2 uvedeného zákonného ustanovenia a taktiež aj ustanovením § 422 ods. 1 písm. a/ C. s. p., podľa ktorého dovolanie nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení (s výnimkou sporov s ochranou slabšej strany) neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada. Na určenie výšky minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.). V danom prípade je predmetom sporu peňažné plnenie vo výške 358,31 eur.

77. Žaloba, resp. návrh na vydanie platobného rozkazu, bola na súd prvej inštancie podaná dňa 31.01.2019, kedy výška minimálnej mzdy predstavovala sumu vo výške 520,- eur (viď § 1 písm. a/ nariadenia Vlády Slovenskej republiky č. 300/2018 Z. z.). Na to, aby bola daná prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 422 ods. 1 C. s. p., by musel dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení prevyšovať sumu vo výške 5 200,- eur, čo nie je splnené. Tzv. majetkový cenzus predstavuje obmedzenie prípustnosti dovolania na výšku sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu. V posudzovanom prípade tak ide o bagateľnú vec vylúčenú z meritórneho dovolacieho prieskumu.

78. Dovolací súd preto konštatuje, že dovolanie žalovaného podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p. a podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., nie je procesne prípustné, z ktorého dôvodu jeho dovolanie proti

napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podľa ust. § 447 písm. c/ C. s. p., ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania.

79. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu, rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

80. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.